

Dosarul nr. 2ra-918/22
2-21147842-01-2ra-30062022

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – T. Vasilică
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – V. Cotorobai, D. Dulghieru, A. Malîi

ÎNCHEIERE

03 august 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Viorica Foma, reprezentată de avocatul Liliana Andriaș,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Viorica Foma împotriva companiei aeriene „Air Moldova” societate cu răspundere limitată cu privire la anularea ordinului de încetare a contractului individual de muncă, constatarea încheierii contractului individual de muncă pe termen nedeterminat, restabilirea în funcție, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de asistență juridică,

împotriva deciziei din 07 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Viorica Foma, reprezentată de avocatul Liliana Andriaș și s-a menținut hotărârea din 23 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care s-a respins acțiunea depusă de Viorica Foma, ca fiind neîntemeiată,

constată:

La 04 octombrie 2021, Viorica Foma, reprezentată de avocatul Liliana Andriaș, a depus cerere de chemare în judecată împotriva companiei aeriene „Air Moldova” societate cu răspundere limitată (în continuare CA „Air Moldova” SRL) cu privire la anularea ordinului de încetare a contractului individual de muncă, constatarea încheierii contractului individual de muncă pe termen nedeterminat, restabilirea în funcție, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de asistență juridică.

În motivarea acțiunii a invocat că, la 11 aprilie 2016, a încheiat cu ÎS „Air Moldova” (succedată în drepturi și obligații de către CA „Air Moldova” SRL) contractul individual de muncă nr. 877, în baza căruia a fost angajată în funcția de economist categoria 3 de calificare, grupul analiză economică, Departamentul financiar, începând cu 11 aprilie 2016 pe perioada concediului de maternitate și concediului parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de trei ani a XXX, conform art. 55 lit. a) din Codul muncii.

Prin acordul adițional nr. 1 din 29 octombrie 2018, care este parte integrantă a contractului individual de muncă nr. 877 din 11 aprilie 2016, Viorica Foma a fost transferată în funcția de economist evidență cheltuieli, Secția Decontări, Departamentul Financiar pe perioada concediului de maternitate și a concediului parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani a YYY.

Prin ordinul nr. 392/p din 30 decembrie 2019, Vioricăi Foma i s-a acordat în baza cererii depuse concediu parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, conform art. 124 din Codul muncii, pentru perioada 02 ianuarie 2020 – 22 octombrie 2022.

Reclamanta a menționat că, la 02 septembrie 2021, i-a fost comunicat prin intermediul oficiului poștal ordinul nr. 152/p din 20 august 2021 emis de CA „Air Moldova” SRL, prin care a încetat contractul individual de muncă al său cu CA „Air Moldova” SRL în temeiul art. 82 lit. f) din Codul muncii, în legătură cu expirarea termenului contractului individual de muncă.

În opinia reclamantei, ordinul nr. 152/p din 20 august 2021 emis de CA „Air Moldova” SRL este ilegal și emis cu încălcarea prevederilor Codului muncii. Or, la momentul emiterii acestuia, contractul individual de muncă nr. 877 din 11 aprilie 2016 a fost suspendat de drept în legătură cu faptul că ea se afla în concediu parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, în perioada 02 ianuarie 2020-22 octombrie 2022. Respectiv, angajatorul nu era în drept să o elibereze din funcție în perioada ce se afla în concediu de îngrijirea copilului.

Un alt temei de ilegalitate al ordinului nr. 152/p din 20 august 2021 emis de CA „Air Moldova” SRL, în opinia reclamantei, este faptul că raporturile de muncă în baza contractului individual de muncă au început la 11 aprilie 2016, iar angajatorul nu a indicat în textul contractului data concretă de încetare a acestuia. Având în vedere că ordinul de încetare a contractului individual de muncă a fost emis la 20 august 2021, a fost depășit termenul de 5 ani prevăzut de lege pentru încetarea acestor raporturi de muncă, iar din acest considerent, contractul se consideră încheiat pe o durată nedeterminată (termenul de 5 ani s-a împlinit la 11 aprilie 2021).

Reclamanta a relevat că angajatorul nu era în drept să emită ordinul nr. 152/p din 20 august 2021 de încetare a contractului individual de muncă, deoarece prin acordarea concediului parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de trei ani, angajatorul a acceptat în mod tacit prelungirea relațiilor de muncă pe o perioadă nedeterminată.

Reclamanta Viorica Foma a solicitat prin cererea de chemare în judecată anularea ordinului nr. 152/p din 20 august 2021 „cu privire la încetarea contractului individual de muncă încheiat cu Viorica Foma”, în temeiul art. 82 lit. f) din Codul muncii, ca fiind ilegal; constatarea încheierii contractului individual de muncă nr. 877 din 11 aprilie 2016 între CA „Air Moldova” SRL și Viorica Foma pe o perioadă nedeterminată; restabilirea sa la locul de muncă în cadrul CA „Air Moldova” SRL în funcția deținută conform contractului individual de muncă nr. 877 din 11 aprilie 2016 și a Acordului adițional nr. 1 din data de 29 octombrie 2018 parte integrantă a contractului, pe o perioadă nedeterminată; încasarea din contul CA „Air Moldova” SRL în beneficiul său a sumei de 50 000 de lei cu titlu de reparare a prejudiciului moral și a sumei de 5 000 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor pentru asistență juridică.

Prin hotărârea din 23 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins acțiunea depusă de Viorica Foma, ca fiind neîntemeiată (f.d.72,76-80).

La 27 decembrie 2021, în interiorul termenului prevăzut la art. 362 din Codul de procedură civilă, Viorica Foma, reprezentată de avocatul Liliana Andriaș, a declarat apel împotriva hotărârii din 23 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 74-75).

Prin decizia din 07 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Viorica Foma, reprezentată de avocatul Liliana Andriaș și s-a menținut hotărârea din 23 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul (f.d. 105, 106-113).

În consolidarea soluțiilor, prima instanță și instanța de apel au reținut că, potrivit contractului individual de muncă încheiat cu reclamanta Viorica Foma, perioada activității acesteia în cadrul CA „Air Moldova” SRL este determinată de durata concediului pentru îngrijirea copilului acordat YYY.

Instanțele inferioare au conchis temeinicia ordinului nr. 152/p din 20 august 2021, în condițiile în care YYY, în locul căreia a fost angajată pe perioadă determinată reclamanta Viorica Foma, și-a manifestat intenția să revină la serviciu anterior expirării concediului acordat. Prin urmare, ordinul de încetare a contractului individual de muncă în privința reclamantei Viorica Foma este legal și emis în conformitate cu prevederile legislației muncii.

Instanțele inferioare nu au putut reține argumentele Vioricai Foma, precum că nici în contractul individual de muncă nr. 877 din 11 aprilie 2016, nici în Acordul adițional nr. 1 la contract din 29 octombrie 2018 nu este indicată data concretă de încetare a raporturilor de muncă, or, în speță, contractul individual de muncă a fost încheiat în conformitate cu art. 55 lit. a) și art. 56 din Codul muncii pentru perioada concediului pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani a Olgăi Pânzari, iar ulterior prin acordul adițional Viorica Foma a fost transferă în funcția de economist pe perioada concediului pentru îngrijirea copilului până la vârsta de trei ani a YYY.

Conform art. 82 lit. f) din Codul muncii, contractul individual de muncă încetează în circumstanțe ce nu depind de voința părților în caz de expirare a termenului contractului individual de muncă pe durată determinată – de la data prevăzută în contract, cu excepția cazului când raporturile de muncă continuă de fapt și nici una dintre părți nu a cerut încetarea lor, precum și a cazului prevăzut la art. 83 alin. (3).

Conform art. 83 alin. (3) din Codul muncii, contractul individual de muncă pe durată determinată încheiat pentru perioada îndeplinirii obligațiilor de muncă ale salariatului al cărui contract individual de muncă este suspendat sau care se află în concediul respectiv (art. 55 lit. a) încetează în ziua reîntoarcerii acestui salariat la lucru.

Astfel, instanțele inferioare au remarcat că la încetarea contractului individual de muncă în temeiul art. 82 lit. f) din Codul muncii, indicarea unei date exacte nu este necesară, aceasta fiind condiționată de ziua reîntoarcerii salariatului aflat în concediul de îngrijire a copilului în locul căruia a fost angajată reclamanta.

La fel, instanțele inferioare au considerat lipsite de suport argumentele reclamantei, precum că în speță relațiile de muncă au fost prelungite pe o perioadă nedeterminată prin acceptarea în mod tacit de către CA „Air Moldova”

SRL, deoarece angajatorul și-a exprimat în mod expres și formal faptul încetării raporturilor de muncă cu Viorica Foma.

Instanțele inferioare au notat că legislația în vigoare stipulează expres că pot constitui circumstanțe de încetare a contractului individual de muncă inițiativa uneia dintre părțile contractului (art. 85-86 din Codul muncii) și existența unor circumstanțe independente de voința părților (art. 82 din Codul muncii).

Așa, instanțele inferioare au ajuns la concluzia că pretențiile cu privire la constatarea încheierii contractului individual de muncă pe o perioadă nedeterminată și restabilirea Vioricăi Foma la locul de muncă în cadrul companiei pe o perioadă nedeterminată sunt neîntemeiate, deoarece la încheierea contractului individul de muncă pe perioadă determinată părțile au convenit de comun acord asupra clauzelor contractuale, fără careva rezerve și obiecții asupra acestora, încetarea contractului individual de muncă fiind reglementată de legislația muncii.

La fel, în condițiile speței, sunt neîntemeiate și argumentele Vioricăi Foma, precum că a fost eliberată în perioada când se afla în concediu parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, or, raporturilor din prezentul litigiu nu le sunt aplicabile prevederile art. 251 din Codul muncii, deoarece norma dată reglementează situațiile de concediere a salariaților, dar nu de încetare a contractului individual de muncă în circumstanțe ce nu depind de voința părților. La caz, relațiile contractuale dintre Viorica Foma și CA „Air Moldova” SRL au încetat de drept, aceasta nefiind concediată.

La 03 iunie 2022, Viorica Foma, reprezentată de avocatul Liliana Andriaș, a declarat recurs împotriva deciziei din 07 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea integrală a deciziei recurate și a hotărârii din 23 decembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care să fie admisă integral acțiunea (f.d. 116-122).

În motivarea recursului a reiterat temeiurile de fapt și de drept ale speței similare celor cuprinse în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel, suplimentar invocând că instanțele inferioare au dat o apreciere arbitrară probelor prezente la dosar și au interpretat în mod eronat legea, ceea ce a dus la soluționarea greșită a litigiului.

În opinia recurentei, instanțele de judecată inferioare nu au dat o apreciere cuvenită prevederilor art. 82 lit. f) din Codul muncii și faptului că în contractul individual de muncă și acordul la acesta nu este indicată data exactă a duratei contractului, cât și data încetării acestuia. Respectiv, instanțele inferioare eronat au respins argumentele din acțiune, precum că relațiile de muncă ale Vioricăi Foma au avut o perioadă ce depășește termenul de 5 ani, fapt ce presupune că în temeiul art. 83 alin. (3) (4) din Codul muncii contractul individual de muncă a fost prelungit tacit și prin efectul legii. Instanțele inferioare, însă, nu au dat un răspuns clar de ce în condițiile speței raporturile de muncă nu se consideră prelungite pe durată nedeterminată, în condițiile în care a fost depășit termenul de 5 ani prevăzut de lege, contractul individual de muncă fiind încheiat la 11 aprilie 2016, iar ordinul de încetare a contractului individual de muncă a fost emis în data de 20 august 2021.

La fel, instanțele de judecată inferioare greșit au considerat că prescripția prevăzută la art. 83 alin. (3) din Codul muncii intervine fără obstacole, indiferent de situația salariatului, inclusiv dacă acesta se află în stare de sarcină sau în

concediu de maternitate. Or, prin ordinul nr. 392/p din 30 decembrie 2019, Vioricăi Foma i-a fost acordat concediu parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani pe perioada 02 ianuarie 2020 – 22 octombrie 2022, iar acest ordin până în prezent nu a fost anulat sau revocat de către angajator.

Prin prisma art. 78 alin. (1) lit. a) din Codul muncii, contractul individual de muncă se suspendă din inițiativa salariatului în caz de concediu pentru îngrijirea copilului în vârstă de până la 4 ani.

Astfel, acordându-i concediu parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, în temeiul art. 124 din Codul muncii, în perioada 02 ianuarie 2020 – 22 octombrie 2022, prin ordinul nr. 392/p din 30 decembrie 2019, contractul individual de muncă nr. 877 din 11 aprilie 2016 a fost suspendat în temeiul legii, iar angajatorul a acceptat în mod tăcit prelungirea relațiilor de muncă cu Viorica Foma pe o perioadă nedeterminată, deoarece perioada contractului individual de muncă depășește termenul de 5 ani prevăzut de art. 54 alin. (2) din Codul muncii. Drept consecință, angajatorul nu era în drept să emită ordinul de încetare a contractului individual de muncă din 20 august 2021.

Recurenta a relevat că instanțele de judecată inferioare nu au dat o explicație plauzibilă referitor la acțiunea efectelor ordinului din 30 decembrie 2019 și nu s-au expus asupra efectelor juridice a acestuia în speța dată, limitându-se doar la fraza că „nu sunt relevante argumentele precum că Viorica Foma a fost eliberată în perioada când se afla în concediu parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani”.

La 30 iunie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatei CA „Air Moldova” SRL pentru notificare copia recursului declarat de Viorica Foma împotriva deciziei din 07 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, explicându-i dreptul de a depune referință asupra acestuia.

Deși, conform avizului de recepție a trimiterii poștale DS8006929206AS, intimata CA „Air Moldova” SRL a recepționat la 06 iulie 2022 copia recursului declarat de Viorica Foma, aceasta nu a făcut uz de dreptul său procedural și nu a depus referință prin care să-și expună poziția procesuală pe marginea criticilor formulate în recurs.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil, din motivele ce succed.

În conformitate cu articolul 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Completul de admisibilitate al instanței de recurs subliniază că, un stat care dispune de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii săi se bucură de principiile unui proces echitabil prevăzute la articolul 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (a se vedea cauza Lebedinschi v. Republica Moldova, 16 septembrie 2015, § 32; cauza Sultan v. Republica Moldova, 05 iunie 2018, § 24).

În aceste condiții, procedura de admisibilitate a cererii de recurs va fi efectuată și analizată prin prisma articolului precitat, care cuprinde, în mod particular, dreptul de acces la justiție și dreptul de a fi auzit.

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, pentru că prin însăși natura sa, recursul trebuie reglementat de către stat, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere.

În acest sens, criteriile pentru autorizarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea *inter alia* cauzele Marc Brauer v. Germania, 01 septembrie 2016, § 34; Miessen v. Belgia, 16 octombrie 2016, § 64; Samardžić v. Croația, 20 iulie 2017, § 28; Zubac v. Croația (Marea Cameră), 05 aprilie 2018, § 82).

Așadar, prin prisma articolului 433 din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate verifică dacă actul judecătoresc de dispoziție recurat poate constitui obiectul recursului, dacă cererea dedusă judecății este formulată de persoana îndreptățită, dacă aceasta nu a fost depusă în mod repetat și dacă a fost declarată în termen.

Prin urmare, obiectul prezentei cereri se referă la decizia din 07 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, care intră în categoria de acte specificate în articolul 429 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Succesiv, completul de admisibilitate notează că, în cazul în care, dreptul de acces la justiție este limitat fie de lege, fie de fapte, instanțele naționale trebuie să verifice dacă aceste restricții au redus esența dreptului și, în special, dacă ele urmăresc un scop legitim și dacă există o legătură rezonabilă de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul care trebuie îndeplinit (a se vedea cauzele Levages Prestations Servicii v. Franța, 25 octombrie 1996, § 40; Tricard v. Franța, 10 iulie 2001, §§ 29, 33; Freitag v. Germania, 19 iulie 2007, § 37; Marc Brauer, 01 septembrie 2016, § 34).

Articolul 434 din Codul de procedură civilă prescrie că, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

În conformitate cu art. 111 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Normele procedurale referitoare la termenele pentru căile de atac sunt, înafara oricărui dubiu, menite să asigure buna administrare a justiției și respectarea, în special, a principiului securității juridice. Persoanele vizate trebuie să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate (a se vedea cauzele Tricard v. Franța, 10 iulie 2001, § 29; Nicolae Popa v. România, 09 decembrie 2014, § 16; Tence v. Slovenia, 31 mai 2016, § 31). Mai mult, CtEDO a statuat că, în cazul în care termenul pentru o cale de atac ordinară este prelungit după o perioadă

considerabilă de timp, o astfel de decizie poate încălca principiul securității juridice (a se vedea cauzele Ponomaryov v. Ucraina, 03 aprilie 2008, § 41; Ustimenko v. Ucraina, 20 octombrie 2015, § 47).

Dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 07 aprilie 2022. Conform extrasului din poșta electronică cu adresa „anastasia.onu@justice.md”, decizia motivată din 07 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost comunicată electronic recurentei și reprezentantului acesteia, avocatului Liliana Andriaș, la 29 aprilie 2022 (f.d. 114).

Astfel, completul de admisibilitate opinează că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece cererea de recurs a fost depusă în data de 03 iunie 2022 (f.d. 116).

Succesiv, completul de admisibilitate evocă faptul că, în conformitate cu articolul 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Conform articolului 433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4);

a¹) recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 429 alin. (5);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

In concreto motivelor inserate în cererea de recurs, completul de admisibilitate le apreciază ca fiind lipsite de substanță și care nu pot fi acceptate. Or, recursul împotriva deciziei instanței de apel este o cale de atac de drept, vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat. Însă, din analiza cererii de recurs depuse de Viorica Foma, reprezentată de avocatul Liliana Andriaș rezultă că aceasta nu a evidențiat memoriul ilegalității și netemeinicii deciziei recurate.

În acest sens, completul de admisibilitate menționează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură a învedera ilegalitatea hotărârii. Respectiv, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de ilegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

La caz, completul de admisibilitate vădește că, argumentele invocate în cererea de recurs, după esența lor, pot fi încadrate în temeiurile aplicabile doar procedurii de apel și nu se regăsesc în articolul 432 din Codul de procedură civilă, aplicabil recursului. Ba mai mult ca atât, acestea au fost deja supuse examinării și aprecierii de către instanța de apel prin prisma articolului 130 din Codul de procedură civilă, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și, prin urmare, nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs.

Ipotezele relevate certifică în mod clar caracterul lipsit de substanță al recursului declarat, deoarece Viorica Foma, reprezentată de avocatul Liliana Andriaș, nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel. Astfel, se evidențiază caracterul declarativ al recursului, deoarece este lipsit de conținut și desprinde simplul fapt al dezacordului recurentei cu soluția dată de instanța inferioară, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (Doorson v. Olanda, 26 martie 1996, § 67). La acest capitol instanța de recurs reține că recursul declarat de Viorica Foma, reprezentată de avocatul Liliana Andriaș nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau

a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că, în condițiile din speță, cererea de recurs a fost depusă după ce Viorica Foma a avut posibilitatea de a fi auzită de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea *mutatis mutandis* „Levages Prestations Services” v. Franța, cererea nr.21920/93 din 25 octombrie 1996, §§ 48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că recurente i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzită combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 § 1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (Blücher v. Cehia, cererea nr. 58580/00 din 11 aprilie 2005, §§ 65-67)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în unanimitate, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Viorica Foma, reprezentată de avocatul Liliana Andriaș, împotriva deciziei din 07 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în baza articolului 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Viorica Foma, reprezentată de avocatul Liliana Andriaș, împotriva deciziei din 07 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Mariana Pitic

Victor Burduh